

Skovdyrkerforeningen Øst
Fulbyvej 15
4180 Sorø
ATT: Rasmus Larsen

Kystdirektoratet
J.nr. 21/11335-3
Ref. Christina Hattesen-
Hangård
28-01-2022

**Afgørelse vedr. etablering af bordbænkesæt, muldtoilet og
terrænregulering ved udlægning af jord inden for
strandbeskyttelseslinjen**

Ansøgning

Kystdirektoratet meddelte d. 9. juni 2019 afslag til det ansøgte projekt vedr. etablering af en Naturbase ved Tøvelde bestående af to bordbænkesæt og et muldtoilet samt terrænregulering ved udlægning inden for strandbeskyttelseslinjen ved Stege Nor på ejendommen matr. nr. 27, Tøvelde, Stege Jorder i Vordingborg Kommune. Afgørelsen blev påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som traf afgørelse d. 17. december 2021. Miljø- og Fødevareklagenævnet ophævede Kystdirektoratets afgørelse og hjemviste sagen til fornyet behandling.

Dispensation

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til opsætning af to bordbænkesæt og et muldtoilet.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afslag

Kystdirektoratet giver afslag efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til terrænregulering ved udlægning af jord.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

Redegørelse for sagen

Den 10. oktober 2019 indsendte Stege og Omegns Lokalråd en samlet ansøgning for i alt 6 Naturbaser, hvor to af lokaliteterne er placeret uden for strandbeskyttelseslinjen.

Kystdirektoratet behandler ansøgningen som et samlet projekt, men en selvstændig afgørelse for hver Naturbase.

For lokaliteten ved Tøvelde er det ønsket at etablere en Naturbase med to bordbænksæt og et muldtoilet, derudover er det ønsket at fortage en terrænregulering ved udlægning af jord.

Kystdirektoratet meddelte den 9. juni 2020 afslag til det ansøgte projekt. Afgørelsen blev påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træf afgørelse i sagen den 17. december 2021.

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophævede Kystdirektoratets afgørelse og hjemviste sagen til fornyet behandling med pålæg om at give en dispensation til to bordbænkesæt og et muldtoilet, medmindre Natura 2000 vurderingen taler imod, samt at give afslag til terrænregulering ved udlægning.

Der er ansøgt om etablering af en opholdsplads på matr. nr. 27 Tøvelde, Stege Jorder. (se fig. 1).

Fig. 1. Ortofoto 2020. Den røde prik markerer området, hvor Naturbasen ønskes placeres. Det orange prikkede område markerer det strandbeskyttede areal. De umatrikulerede arealer ud til kysten samt stranden er dog også omfattet af

bestemmelserne om strandbeskyttelse. De sorte og orange streger markerer de vejledende matrikelskel.

Den ansøgte Naturbase skal bestå af følgende (se fig. 2 og 3):

- 2 bordbænkesæt
- 1 muldtoilet (se bilag 3)

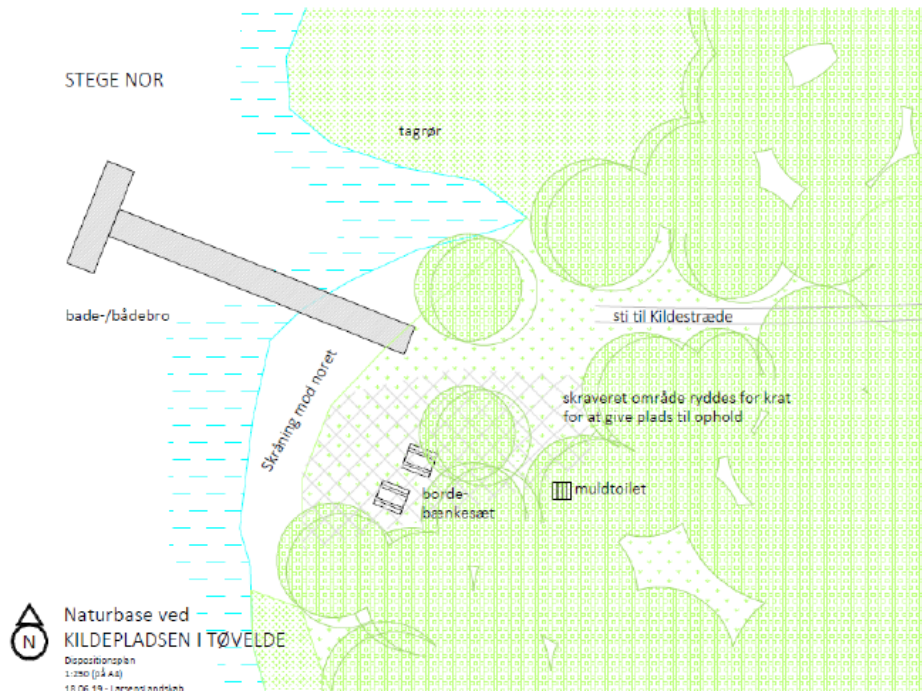

Fig. 2. Detailkort over placering af de ansøgte faciliteter – bordbænkesæt og muldtoilet.

Fig. 2. Visualisering af den ønskede Naturbase ved Tøvelde fra ansøgningsmaterialet.

I forbindelse med sagsbehandlingen oplyser ansøger, at kriterierne for de udpegede lokaliteter har været tilgængelighed fra både land- og vandsiden, at lokaliteterne vil kunne bære det øgede pres, der vil komme, således at der både vil være plads til de besøgende, og at naturen vil være så robust, at den vil kunne tåle det øgede pres.

Det blev endvidere oplyst, at det ikke skal være muligt at booke Naturbaserne, og at de skal være gratis at benytte. Da Naturbaserne ikke kan bookes, er det ønsket, at Naturbaserne skal ligge tætte så brugerne har mulighed for at gå videre, hvis en er optaget.

Ifølge ansøgningen vil den ansøgte Naturbase være åben for offentligheden og målrettet mange forskellige typer af brugere såsom kajakroere, cykellister og vandrere.

Placeringen skyldes indgåelse af aftale med lodsejer vedr. placering i tilknytning til Stege Nor. På denne lokalitet er der indgået aftale med Vordingborg Kommune.

Den 3. december 2019 varslede Kystdirektoratet afslag til det ansøgte. På denne baggrund ønskede ansøger, at der blev foretaget en besigtigelse af de fire lokaliteter, hvor der ønskes etableret Naturbaser inden for strandbeskyttelseslinjen.

Den 14. januar 2020 besigtigede Kystdirektoratet arealet, hvor den ansøgte Naturbase ønskes opført. I forbindelse med besigtigelsen blev det oplyst, at området bestod af opfyld af dumpet murbrokker og lignende.

Ved besigtigelsen blev det oplyst, at området bliver brugt meget af det lokale bylaug. Før i tiden havde der været en offentlig pumpe, hvor borgerne hentede drikkevand. I dag står der en rygeovn, og området bliver særligt om sommeren benyttet af de lokale. Stedet bliver anvendt som udsejling til noret.

Det blev yderligere oplyst, at det lokale bylaug ønsker at udlægge et lag jord på skråningen ud mod vandet for at skjule de udlagte murbrokker. Ansøger oplyste, at denne del af ansøgningen ikke er afgørende for dem ift. etableringen af en Naturbase. Området, hvor det er ønsket at udlægge jord, ses på fig.4.

Fig. 4. Kort der viser området, hvor det er ønsket at udlægge jord.

Dertil blev det oplyst, at ansøger var indstillet på at tilpasse projektet, men kommune og ansøger gerne så et muldtoilet på denne lokalitet, da man have tiltænkt denne Naturbase som et stop ifm. Camønoen. Kommune oplyste at der mangler toiletmuligheder langs Camønoen og dette betyder mange klager fra borger og vandre.

På besigtigelsen konstaterede Kystdirektoratet, at den ønskede Naturbase er beliggende uden tilknytning til eksisterende anlæg i et området, der fremstår forholdsvis ubenyttet og naturligt med undtagelse af den mindre trampesti, som går rundt langs vandkanten på den mindre fremskudte kyst. Det vil kræve en henvisning før andre brugere end de lokale vil opdage stedet.

På baggrund af besigtigelsen indsendte ansøger den 27. januar 2020 et notat fra kommunen der drejer sig om friluftsliv og natura2000 ved Stege Nor.

Af notatet fremgår følgende:

I Miljøministeriets forslag til Natura 2000-plan 2016-2021 oplyses, "at gennemførelsen af planen ikke vil være i modstrid med hensynene til menneskers sundhed, idet den rekreative udnyttelse kan fortsætte", og "at området er ideelt til fritidsaktiviteter som kano- og kajaksejls og fritidsfiskeri".

Vordingborg Kommunes praksis

Vordingborg Kommune understøtter muligheder for friluftsliv i kommunen, hvor det er foreneligt med de øvrige hensyn, kommunen skal varetage. I forhold til udpegningsgrundlaget for habitatområdet, ses der ikke at være noget til hinder for, at meddele de nødvendige tilladelser til Naturbase(r) omkring Stege Nor. Der skal selvfølgelig tages det forbehold, at der for nuværende ikke er konkrete projekter. Afslutningsvis skal det bemærkes, at projektet inden for det fredede område ikke kan anbefales.

Efter besigtigelsen foretog Kystdirektoratet en ny vurdering af ansøgningen og varslede den 21. februar 2020 endnu en gang afslag til den ansøgte placering.

Ansøger ønskede at afholde et møde, men da det ikke var muligt grundet Corona, indsendte de en revideret ansøgning den 21. april 2020, da de gerne vil videre med projektet.

I den revideret ansøgning oplyses det, at det er ønsket at fastholde den oprindelig ansøgning, men at de dog er indstillet på at foretage mindre ændringer, hvis dette betyder, at der kan opnås dispensation.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Idet der meddeles afslag til terrænændringen i overensstemmelse med Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 17. december 2021, har Kystdirektoratet ikke foretaget en nærmere vurdering af, om den ansøgte terrænændring i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil kunne påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ligeledes er der heller ikke foretaget en vurdering af, om den ansøgte terrænændring kan medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Natura 2000 (Bordbænkesæt og muldtoilet)

Det ansøgte ligger i Natura 2000-område nr. 180, Stege Nor. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 179. Derudover ligger Natura 2000-område nr. 168, Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund ca. 2,8 km mod nordvest. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 147 og fuglebeskyttelsesområde nr. 84 og 89.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne ses i bilag 4.

Den ønskede placering af naturbasen er beliggende op til kortlagt habitatnatur. Det nærmeste areal er kortlagt som strandeng (1330) i moderat naturtilstand. Ifølge ansøgningsmaterialet ønskes bordbænkesæt og muldtoilet ikke etableret inden for habitatnaturen (fig. 5).

Fig. 5. Luftfoto af området, hvor Naturbasen ønskes placeret. Den gule skravering angiver habitatnaturtypen strandeng (1330). De sorte streger markerer vejledende matrikelskel.

Det er Kystdirektoratets samlede vurdering, at de to bordbænkesæt og et muldtoilet ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-områderne væsentligt.

Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på projektets i denne sammenhæng begrænsede karakter, at naturbasen placeres uden for kortlagt habitatnatur og tæt på et eksisterende stisystem. Kystdirektoratet finder endvidere, at etablering af to bordbænkesæt og muldtoilet på den ansøgte placering efterfølgende vil kunne forårsage et meget begrænset slid på den nærliggende kortlagte strandeng. I basisanalysen¹ for Natura 2000-område nr. 180 (2022-2027) er truslerne for områdets lysåbne naturtyper beskrevet og vurderet. Det drejer sig om truslerne tilgroning, uhensigtsmæssigt hydrologi, direkte påvirkning fra landbrugsdrift og forekomst af invasive arter. Der er kun i meget begrænset omfang registreret disse trusler for Natura 2000-områdets strandengsareal. På baggrund af dette og at det ansøgte ikke forårsager en af de nævnte trusler, er det Kystdirektoratets vurdering at etablering af to bordbænkesæt og et muldtoilet ikke vil være til hinder for, at det samlede areal af naturtypen kan være stabilt eller i fremgang, eller at strandengene i området i øvrigt kan opnå gunstig bevaringsstatus, såfremt naturforholdene tillader det.

Desuden lægger Kystdirektoratet vægt på, at der i området omkring Stege Nor ikke er kortlagte levesteder eller ved gennemgang af offentlige databaser registreret arter, som er på udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 147, samt at der udelukkende er naturtyper på udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 179.

¹ Natura 2000-basisanalyse 2022-2027, Stege Nor, Natura 2000-område 180 (H179) - Miljøstyrelsen

Det er Kystdirektoratets vurdering, at etablering af naturbaserne omkring Stege Nor samlet set ikke vil medføre en væsentlig øget aktivitet omkring Stege Nor. I vurderingen er det indgået at de to shelterpladser etableres i tilknytning til henholdsvis et hotel og golfbane ved stisystem, som i forvejen har en vis menneskelig aktivitet. Ligeledes etableres bordbænkesæt og muldtoilet ved Tøvelde i tilknytning til stisystem og nedgang til vandet for de lokale, og derfor er der på lokaliteten i forvejen en vis aktivitet. Dertil bemærker Kystdirektoratet, at Stege Nor er udelagt som habitatområde, men at det nærmeste fuglebeskyttelsesområde er ca. 2,7 km væk fra den ønskede placering af naturbasen og at der derfor ikke er kortlagte levesteder for fuglene på udpegningsgrundlaget i området omkring Stege Nor. Kystdirektoratet kan ikke afvise at fuglene på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområderne 84 og 89 yngler, raster eller fouragerer på Noret, men vurderer ikke at to shelterpladser i den nordlige del af Stege Nor samt to bordbænkesæt og et muldtoilet i den sydlige del af Stege Nor kan forårsage en væsentlig påvirkning af fuglene. I vurderingen lægges der særligt vægt på at naturbaserne vurderes til ikke at ville medføre væsentlig øget aktivitet og forstyrrelse i området.

To bordbænkesæt og et muldtoilet vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som områderne er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter (Bordbænkesæt og muldtoilet)

På Danmarks Miljøportal er der registreret grønbroget tudse flere steder på Møn bl.a. ca. 300 m syd for den ansøgte lokalitet ved Tøvelde. Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke grønbroget tudses bestandsstørrelse eller dens økologisk funktionalitet negativt, idet der med naturbasen ikke ændres på vandmiljøet i området. Det er indgået i vurderingen, at lokaliteten ved Tøvelde ikke vurderes til at være optimalt levested for arten, idet området er forholdsvis tilgroet, og grønbroget tudse foretrækker opholdssteder der er lysåbne og vandhuller med lidt eller ingen vegetation. Ligeledes vurderes Stege Nor til ikke at være potentielt levested bl.a. pga. den formodede fiskebestand.

Derudover er der på Danmarks Miljøportal registreret flere flagermusarter (dværgflagermus, pipistrelflagermus, skimmelflagermus, sydflagermus, trolldflagermus, vandflagermus) omkring Stege Nor.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at etablering af to bordbænkesæt og et muldtoilet ikke vil påvirke yngle- og rasteområder samt overvintringsmuligheder, for flagermusarterne. Kystdirektoratet har særligt lagt vægt på projektets begrænsede karakter i denne sammenhæng.

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for andre bilag IV-arter.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

To bordbænkesæt og et muldtoilet

Der dispenseres hermed i overensstemmelse med Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 17. december 2021 til etablering af to bordbænkesæt og et muldtoilet.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til to bordbænkesæt og et muldtoilet.

Terrænregulering

Der gives hermed afslag i overensstemmelse med Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 17. december 2021 til terrænregulering ved udlægning af jord.

Med venlig hilsen

Christina Hattesen-Hangård
+45 20 93 17 86
cvj@kyst.dk

Bilagsliste:

- Bilag 1: Lovgivning
- Bilag 2: Klagevejledning
- Bilag 3: Skitse med mål af det ønskede muldtoilet
- Bilag 4: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Vordingborg Kommune, tekpost@vordingborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Vordingborg, vordingborg@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Storstrøm storstroem@friluftsradet.dk

- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vordingborg, vordingborg@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, oestkredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Foreningen Stege Nor og Norets Opland, mail@marieh.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 af lov om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

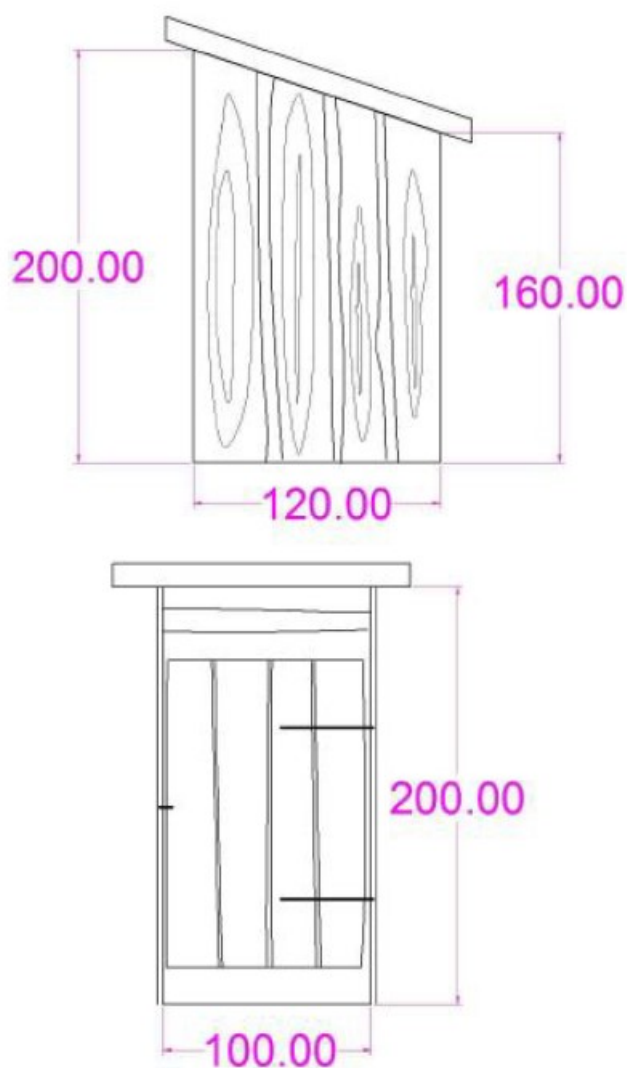
Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Skitse med mål af det ønskede muldtoilet

Bilag 4: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 180, Stege Nor og 168, Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund

De gældende udpegningsgrundlag for de danske habitat- og fuglebeskyttelsesområder fremgår af Natura 2000-planerne for 2016-21. Udpegningsgrundlagene er dog under opdatering, og forslag til justerede udpegningsgrundlag er offentliggjort i en basisanalyse for hvert Natura 2000-område i juni 2020.

Myndighederne skal både varetage hensynet til arter og naturtyper, der fremgår af de gældende udpegningsgrundlag, og til eventuelle nye arter og naturtyper, der fremgår af forslaget, selv om forslaget endnu ikke er endeligt besluttet og meddelt Europa-Kommissionen.

Udpegningsgrundlagene, der er relevante for den konkrete afgørelse, er indsat herunder.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 179			
Naturtyper:	Lagune* (1150)	Strandeng (1330)	
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)	

Naturtyper, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes ved naturtyper henviser til talkoder i habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområdet er blevet revideret, som beskrevet i basisanalysen.

Gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 180 (fra [Natura 2000-planen 2016-21](#))

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 179			
Naturtyper:	Lagune* (1150)	Strandeng (1330)	
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)	

Forslag til nyt udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 180 (fra [basisanalysen, juni 2020](#))

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 147		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Strandeng (1330)	Forklit (2110)
	Hvid klit (2120)	Grå/grøn klit (2130)
	Klithede* (2140)	Havtornklit (2160)
	Skovklit (2180)	Klitlavning (2190)
	Enebærklit* (2250)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Hængesæk (7140)
	Avneknippemose* (7210)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Vinteregeskov (9170)	Stilkege-krat (9190)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Stor kæruldsmed (1042)	Stor vandsalamander (1166)
	Bredøret flagermus (1308)	Spættet sæl (1365)
	Mygblomst (1903)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 84		
Fugle:	knopsvane (T)	sangsvane (T)
	trolldand (T)	lille skallesluger (T)
	toppet skallesluger (T)	stor skallesluger (T)
	havørn (TY)	blishøne (T)
	fjordterne (Y)	havterne (Y)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 89		
Fugle:	skarv (TY)	knopsvane (T)
	piquesvane (T)	sangsvane (T)
	grågås (T)	bramgås (T)
	pipeand (T)	spidsand (T)
	skeand (T)	trolldand (T)
	hvinand (T)	lille skallesluger (T)
	toppet skallesluger (T)	stor skallesluger (T)
	havørn (TY)	rørhøg (Y)
	vandrefalk (T)	pletet rørvagt (Y)
	blishøne (T)	klyde (Y)
	hjejle (T)	brushane (Y)
	splitterne (Y)	fjordterne (Y)
	havterne (Y)	dværgerterne (Y)

Naturtyper, fugle og andre arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver at der er tale om en prioriteret naturtype. Ved fuglearter: "T" = trækfugl, "Y" = ynglefugl. Udpegningsgrundlaget for habitatområdet og fuglebeskyttelsesområderne er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 168 (fra [Natura 2000-planen 2016-21](#))

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 147		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Havtornklit (2160)	Skovklit (2180)
	Klitlavning (2190)	Enebærklit* (2250)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålsø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Enekrat (5130)	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Avneknippemose* (7210)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Vinteregeskov (9170)	Stilkeke-krat (9190)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Mygblomst (1903)	Stor kærguldsmed (1042)
	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Flodlampret (1099)	Havlampret (1095)
	Stor vandsalamander (1166)	Spættet sæl (1365)
	Marsvin (1351)	Bredøret flagermus (1308)
Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 84		
Fugle:	Knopsvane (T)	Troldand (T)
	Lille skallesluger (T)	Havørn (TY)
	Blishøne (T)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 89		
Fugle:	Skarv (Y)	Knopsvane (T)
	Sangsvane (T)	Grågåås (T)
	Bramgåås (T)	Spidsand (T)
	Skeand (T)	Pibeand (T)
	Troldand (T)	Hvinand (T)
	Lille skallesluger (T)	Stor skallesluger (T)
	Havørn (TY)	Rørhøg (Y)
	Plettet rørvagtel (Y)	Blishøne (T)
	Klyde (Y)	Hjejle (T)
	Brushane (Y)	Dværgterne (Y)
	Splitterne (Y)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	Rovterne (Y)
	Hedelærke (Y)	

Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet. Ved fuglearterne er det angivet, om der er tale om ynglefugle (Y) eller trækfugle (T).

Forslag til nyt udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 168 (fra [basisanalysen, juni 2020](#))